ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތުން ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޝަރީޢަތް ނަންބަރު: 2017/HC-A/333

- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:**
  * ނަން: ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
  * ދާއިމީ އެޑްރެސް: -
  * ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު: -
  * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: -

- **އިސްތިއުނާފު ހުށަހެޅުނު ފަރާތް:**
  * ނަން: އަޙްމަދު އަޒީމް
  * ދާއިމީ އެޑްރެސް: ހުރިއާގެ / ނ. ފޮއްދޫ
  * އައިޑީކާޑު ނަންބަރު: A150269
  * މިހާރުގެ އެޑްރެސް: އަސްތަރީގެ / ނ. ފޮއްދޫ

- ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 02 ޛުލްޤަޢިދާ 1438 / 25 ޖުލައި 2017
  * ނިމުނު ތާރީޚު: 18 ޛުލްޤަޢިދާ 1438 / 10 އޮގަސްޓު 2017

- އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު އަމުރު ނަންބަރު: މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މަނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު D12C/2017/79 ކޯޓު އަމުރު
- ނިންމި ކޯޓު: މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މަނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓްކޯޓު
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ކޯޓު އަމުރު
- ހުށަހެޅި ތާރީޚު: 04.06.2014
  * ނިމުނު ތާރީޚު: 04.06.2017

- **މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް:**

އިސްފަނޑިޔާރު އަބްދުﷲ ދީދީ ފަނޑިޔާރު އަބްދުއްރަޢޫފު އިބްރާހީމް ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

- **ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:**

މިއީ މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މަނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު D12C/2017/79 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވަނީ ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ ކޯޓު އަމުރު އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް އެދި، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ބެލިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާގައި އިސްތިއުނާފު އަރްޒުވާ ފަރާތަކީ ނ. ވެލިދޫ / ދުސިޔާރު، އަހްމަދު ޢަރީފްއެވެ.

- **ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތައް:**

1) މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މަނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު D12C/2017/79 ކޯޓު [illegible] ނ. ވެލިދޫ / ދުސިޔާރު، އަހްމަދު [illegible]

2) މިލަދުންމަޑުލު ދެކުނުބުރީ މަނަދޫ މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު D12C/2017/79 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން [illegible] ޝަރުޢީ ނުވަތަ ޤާނޫނީ އުސޫލަކާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު [illegible]، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން 02 (ދޭއް) ނުކުތާއެއް ފާހަގަކޮށް އެ ނުކުތާތަކަށް [illegible] ހައިކޯޓުގެ [illegible].

- ފުރަތަމަ ނުކުތާއަކީ، މިމައްސަލައިގެ ދެކޮޅުވެރި ވަނަޒަރު ޑްރަގް ކޯޓުގެ ނަންބަރު D12C/2017/79 ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި "ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކުރެވޭ މީހުން ފަސްނުޖެހި ކުރިމަތިކޮށް ބަންދުކުރަން ގެންދާ ނިޔަތުގެ ޤަވާޢިދު" ގެ 7 ވަނަ މާއްދާ މިފަދަ ނުރައްކާވާއިރު އަމުރުނެރުމުގައި ބެލެން ޖެހޭނެ ނުކުތާ.

- ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ، މިމައްސަލައިގެ ދެކޮޅުވެރި ވަނަޒަރު ޑްރަގް ކޯޓުގެ ނަންބަރު D12C/2017/79 ކޯޓު އަމުރަކީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް ނެރެފައިވާ އަމުރަކަށްވާތީ ބާޠިލް ކުރަންވީ ނުކުތާ.

3) މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދެފަރާތުން ދެއްކިފައިވާ ވާހަކަތަކާއި މި މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކަށް ބަލާއިރު، އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވެއެވެ.

(ށ) ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ނ. ވެލިދޫ / ހިރިއާރު، އަހުމަދު އަފީފުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ކުށެއްޖެހިގެން ގަދަކަމުން ޖިންސީ އަނިޔާ ހިންގުމުގެ މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވޭ އަމުރުގެ ދަށުން އަމުރަކީ އަދިވެސް ބަންދުން ދޫކޮށްލުމަށް އެދި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު ދުވަހުން ފެށިގެން ސަބަބުތަކެއް ނެތި އަމުރުކުރުމަށްފަހު އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނިންމާފައިވަނީ ސަބަބެއް އޮތުމަކުން ނޫނީ ނުވާނެކަމާއި،

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު އަމުރުގައި ބަޔާންކުރުމާ ނަންބަރު MF/160179 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމުން ހުށަހަޅާ ފޯމު" ގައި އަމުރު އަދި އިތުރަށް ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ ސަބަބުތަކުގެ ބަޔާންކޮށްފައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2009 ގެ 2 ވަނަ މާއްދާގައި ބުނެފައިވާ މުޖުތަމަޢުގައި ފިޔަވަ ކުރިއަށް ނުރައްކާތެރިވުމަށްފަހު ވީހާ މީހުންގެ ކަމަށް އެ ކުރިން ހައްދާތެރިކަމާ އެ ގޮތުގައި އަދާކުރެވިފައިވާ ދުވަސްތަކަށްފަހުން، ކޯޓުކުރިންނަށް ޗުނަބު ވާނުކޯޓު މީހުން ތަނުފޯގެ މަޝްވަރާގައި ސަރުކިއުލަރގެ މަނާކަމަށް

ބަންދުގައި ބޭތިއްބުމާއި ކުށުގެ އަދަދުން މިންޖުވުމުގެ ފުރުޞަތު ވަހަކަކަ ޒިންމާއެއްގެ ތެރެއިން ބެލެހެއްޓުމުގެވެރިންނަކީ ކަނޑައެޅިފައިވާ މިނޫން ދައުލަތުގެ މުއްސަނދިކަމާއި އެއް ފަދަ ކުރިން ސަލާމަތުގެ ރަސްމީ ނިޒާމެއްގެ ނަތީޖާއަކަށް ކުރިއަށްގެންދާ ފަރާތްތަކުން ވަކިވެދާނެ ވިއްޔާ ބާވަތެއްގެ ޖިނާއީ ކުށެއް ކުރިކަމަށް ބެލޭ ފަރާތްތަކާމެދު ކަނޑައަޅާނެ ގޮތްތަކެއް ވަނީ ޤާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައެވެ.

(ހ) ދެވަނަ ކަމަކީ، މައްސަލައެއް ތަޙުޤީޤުކުރަމުންދާއިރުވެސް އަދި ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅުމާ ހަމަޔަށްދާއިރުވެސް، ތަޙުޤީޤުކުރާ ނުވަތަ ދައުވާކުރުމުގެ މަޤްޞަދަކީ އެ މީހެއްގެ މައްސަލައާ ކުރި ސަލާމަތުގެ މީހަކު ތަޙުޤީޤުކުރުމާއި މީހެއްގެ ނަތީޖާއަށް، އެ މީހަކީ ކުރިމަތިވެދާނެ ބޮޑެތި ނުރައްކަލެއް ކުރިޔަސް ޝަރީޢަތުގައި ބަރީއަ ކަމަށް ބެލޭނެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 4 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކުން ކޮން ސަބަބެއް އޮތްކަމާއި، އެއިން ސަބަބެއް އޮތްކަން ނުވަތަ ނެތްކަމުގެ ގޮތުން ނިންމުމުގެ ބާރު ދީފައިވަނީ ފަނޑިޔާރުންނަށްކަން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި 49 ވަނަ މާއްދާއިން ބެލުމުން އެނގެން އޮތްކަމާއި،

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާ އާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 60 ވަނަ މާއްދާ (ހ) އަށް ބަލާއިރު، އެދިކަމަތުން ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލައެއްގެ ހުކުމް ޤަރާރުވެގެން ނުވަތަ ހުކުމް ދޭންދެން ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ޝަރީޢަތުން އަމުރުކުރެވޭނީ، ނުވަތަ ޢާއްމު ހުރިހާ ނުވަތަ ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވެދާނެ ކަމަށް ފެންނަ ނަމަ، ނުވަތަ ތުހުމަތުކުރެވޭ ޖިނާއީ ކުށަކީ ބޮޑުކުށެއް ކަމުގައިވާނަމަ، އަދި ބަލާނީ ބަންދުގައި ބަހައްޓަން ނިޔާކުރުމުގެ ސަބަބު ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ އެކަށީގެން ހެކި ބަޔާންކޮށްދީ، ކުށުގެ ބާވަތްކަމުގެ ބަޔާނެއް ކަމުގައިވާ ކަމަށް ހޯދައިގެން ފިޔަވަޅުތަކާ ނުވަތަ ބަހައްޓާ ކަނޑައަޅާފައިވާ ކޯޓުން ބަލައި ކަނޑައަޅަން ޖެހޭނެކަމަށް ޤާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަމާއި، ކުރީގެ ކުރިމަތިވާނަމައި، ކުށުކުރުމަށް ބޭނުންކުރާކަމާއި، އަތުލައިގަތުން ނުވަތަ ހުރަސްއެޅުމުގެ ބަޔާނަށް ހުރިހާކަމާއި، އެކަމުގެ ކުރީގެ ތަކެތި ހުރިކަމާއި، ތުހުމަތު

ޝުބުހާތެރިޔާ ކުރީގައި އަމަލުކޮށްފައިވާގޮތަށް ރިޢާޔަތްކުރަންވާނެކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) 59 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީ،

ކޮންމެ ތުހުމަތެއްގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހާ ބަންދުކޮށްފައިވަނީ ޤާނޫނާ އެއްގޮތްތޯ [illegible] ނުވަތަ ނޫންކަން ކަނޑައެޅުމުގައި، އޭނާ އެ ކުށް ކުރިކަމަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ މިންވަރަށް އެކަށީގެންވާ ހެކި އެ ވަގުތު [illegible]، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުން ފެށިގެން 4 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ސަބަބުތަކުގެ ތެރެއިން ސަބަބެއް އޮތުމާއި، އޭނާގެ މައްޗަށް އެ މައްސަލައިގައި ތުހުމަތުކުރެވޭ [illegible] [illegible] ހެކި ހުށަހެޅިނަމަ، އެ ޤާނޫނުގެ 59 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކުރެވިދާނެކަން ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ބެލުމުން އެނގެންއޮންނަކަމެވެ.

(ހ) [illegible] [illegible]، އަޙްމަދު އަރީފްގެ ބަންދުގެމުއްދަތު މި މައްސަލައިގައި އޭނާ [illegible] ބަންދުގައި [illegible] [illegible] ސަބަބުތަކުގައި މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު MF/160179 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" ގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ފަރާތުން އެދިފައިވަނީ އަޙްމަދު އަރީފް 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް ބަންދުގައި [illegible] [illegible] ބަންދުގެ މުއްދަތު [illegible] މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު MF/160179 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު" އަށް ބެލުމުން އެނގެންއޮންނަކަމާއި،

އަޙްމަދު އަރީފްގެ ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި މައްސަލައިގައި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް މި މައްސަލައާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، އަޙްމަދު އަރީފްގެ [illegible] ބަންދުގެ މުއްދަތު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ކުރެވޭ އަމުރުގައި ހަވާލާދީފައިވާ މޯލްޑިވްސް ޕޮލިސް ސަރވިސްގެ ނަންބަރު MF/160179 "ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ފޯމު"ން އެނގެންއޮތްކަމާއި، އަޙްމަދު އަރީފްގެ ވައްކަން ތުހުމަތުކުރެވޭ މި މައްސަލާގެ ތަޙްޤީޤު ނިމިފައިނުވާކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައި ދައުލަތުގެ ވަކީލުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުން އެނގެން ހުރުމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އަށް ރިޢާޔަތްކޮށް މި މައްސަލަ ބެލި ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ދެކެނީ، އަޙްމަދު އަރީފްގެ ވައްކަން ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ ކުށުގެ ބާވަތާއި ބަރަދަން، އަދި މައްސަލާގެ ވަށައިގެންވާ އެހެނިހެން ކަންކަމަށް ބަލާއިރު، އަޙްމަދު އަރީފަކީ މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތާއި ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި ބަންދުގައި ބަހައްޓަންޖެހޭ މީހެއްކަމަށެވެ.

ހުކުމް

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދިޔަ ކަންކަމަށް [illegible]، [illegible] މެޖިސްޓްރޭޓް ކޯޓުގެ ނަންބަރު D12C/2017/79 ގެ އަމުރު [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން [illegible]، ސ. [illegible] / [illegible]، އަޙްމަދު އަރީފްގެ ވައްކަން ތުހުމަތުކުރެވިފައިވާ މައްސަލާގައި، [illegible]، އަޙްމަދު އަރީފް، މިއަދު، 10 އޮގަސްޓް 2017 ވަނަ ދުވަހުގެ 09:50 ން ފެށިގެން 15 (ފަނަރަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތަށް، ޤާނޫނު ނަންބަރު 14/2013 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖަލުތަކާއި ޕެރޯލްގެ ޤާނޫނު) ގައި [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން [illegible].